

Návrh poslance Radka Vondráčka ohrožuje svobodu médií

16.4.2025 - | PROTEXT

Ústavně-právní výbor Poslanecké sněmovny schválil všemi hlasy svých členů až na jednu výjimku k dalšímu projednávání poněkud nestandardně neveřejně podaný pozměňovací návrh předsedy Ústavně-právního výboru Poslanecké sněmovny Radka Vondráčka. Návrh ve svých důsledcích kriminalizuje porušení již nyní v principu platného zákazu (nemožnosti) zveřejňovat informace z přípravného trestního řízení tam, kde na jejich zveřejňování není veřejný zájem.

Výše uvedené mediální asociace v návrhu spatřují nebezpečí ohrožení svobody médií, které vyplývá zřejmě ze zásadního nepochopení jejich role. Posláním médií je přinášet veřejnosti všechny relevantní a důvěryhodné informace, což samozřejmě zahrnuje i informace z přípravného trestního řízení, pokud tyto informace od osob v těchto řízeních zapojených uniknou. Zákonodárci a ostatní činitelé by proto měli vyvinout maximální úsilí, aby informace nebyly předmětem úniku, nikoliv se snažit postihovat média za to, že o únicích a jejich obsahu zpravují veřejnost. Kriminalizace zveřejnění takovýchto informací může novináře a poskytovatele mediálních služeb odrazovat od toho, aby veřejnost informovali o významných kauzách týkajících se politiků či jiných veřejně činných osob (tzv. chilling efekt).

Návrh však nedopadá pouze na novináře, bude se ve skutečnosti týkat i bloggerů, diskutujících na sociálních sítích, politiků samotných apod.

V návrhu nespátřujeme prostředek ochrany presumpce nevin, jak se snaží tvrdit ti, kteří novelu podporují, ale nástroj, jak bránit novinářům a dalším osobám informovat o jednotlivých trestních případech na principu padni komu padni. Potenciální riziko uložení trestu odnětí svobody až na 5 let může vyvolat u novinářů, vydavatelů, ale i jiných osob, které by chtěly informovat o kauze veřejného zájmu, nejistotu, obavy a vést k nebezpečné autocenzuře. Odvoláváme se na čl. 21 Evropského nařízení o svobodě médií, který jasně stanovuje povinnost členských států nastavovat vnitrostátní opatření týkající se poskytovatelů mediálních služeb tak, aby nedocházelo k ovlivňování redakční svobody. Taková opatření musí být řádně odůvodněná, transparentní, objektivní a nediskriminační. Vzhledem k chybějící důvodové zprávě k tomuto bodu nebyl tento požadavek naplněn.

Vyzýváme proto zákonodárce, aby obsah tohoto pozměňovacího návrhu předloženého prostřednictvím Ústavně-právního výboru poslancem Radkem Vondráčkem při dalším projednávání návrhu novely trestního řádu a zákona odmítli. Zároveň jsme připraveni být odborným partnerem do diskuse o návrhu změn v této problematice.

Česká unie vydavatelů (ČUV) je profesní asociace vydavatelů České republiky, která zastupuje 44 členů se 420 tištěnými a více než 200 online tituly. Tištěné tituly členů ČUV mají zásah 77 % populace České republiky, online tituly tvoří převážnou většinu online obsahu vytvářeného v České republice. Členové ČUV zaměstnávají na 5000 pracovníků ve svých společnostech a podílejí se zásadně na reklamním trhu ČR.

ČUV je členem evropských vydavatelských asociací EMMA - ENPA a světových vydavatelských asociací WAN IFRA a FIPP.

Sdružení pro internetový rozvoj v České republice, z.s.p.o. (SPIR) již 20 let zastupuje nejvýznamnější

hráče české internetové ekonomiky z řad vydavatelů, mediálních agentur a technologických firem. Služby, které členové SPIR nabízejí, využívá přes 90 % obyvatel České republiky. Členové SPIR mají obrát vyšší než 37 miliard korun ročně a do státního rozpočtu odvedou členské firmy ročně 3 miliardy korun na daních a jiných poplatcích. Členové SPIR zaměstnávají na 7500 lidí po celé České republice. SPIR provozuje jediné oficiální měření návštěvnosti českého internetu NetMonitor, monitoring internetové reklamy AdMonitoring a poskytuje expertní analýzy vývoje českého internetového trhu.

SPIR je členem IAB Europe (Interactive Advertising Bureau), největší evropské profesní organizace zastřešující firmy v digitálním marketingu a reklamních ekosystémech.

Asociace online vydavatelů vznikla jako protiváha cechů velkých mediálních domů, se kterými se členové asociace přirozeně setkávají na mediálním trhu. Posláním asociace je prezentovat názory a stanoviska nezávislých středních a menších vydavatelství především online médií na fungování mediálního trhu, včetně názorového ukotvení vůči přirozené technologické evoluci, kterou mediální trh zažívá.

Mezinárodní tiskový institut (International Press Institute – IPI) je globální organizace sdružující vedoucí pracovníky médií a přední novináře a komentátory. Český národní výbor (CZ IPI) je jeho českou pobočkou.

Syndikát je dobrovolným profesním sdružením novinářů. Jeho členem se může stát každý aktivní novinář, ať už pracuje na stálý pracovní poměr, nebo volně spolupracuje s několika redakcemi. Člen je povinen dodržovat Stanovy a především řídit se Etickým kodexem novináře. Syndikát novinářů je politicky neutrální, nezávislý na ideologických, náboženských, politických a ekonomických státních i soukromých strukturách. Aktivně se angažuje za svobodu shromažďovat, analyzovat a šířit informace prostřednictvím tištěných a elektronických médií, svobodu vyjadřovat názor včetně svobody kritizovat, oponovat vládám a politickým a ekonomickým strukturám, veřejným nebo soukromým.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/navrh-poslance-radka-vondracka-ohrozuje-svobodu-medii/2662012>